

физикалық белсенділікті реттеу және шаршаудың сыртқы белгілерін бақылау қажет екенін есте ұстаған жөн.

Егер ойындар ырғақты тақпақтармен немесе балалар әндерімен бірге жүретін болса, балаларға көңілді және қызықты болады және бұл олардың назарын аударуға көмектеседі. Әрине, бұл ойындардың нұсқалары ғана, ойындарды әртүрлі нұсқада, формада ұйымдастыруға болады.

Аутизмі бар балаларға арналған ойындарды таңдауда не маңызды?

Мамандар балаларға арналған ойындар қарапайым және қолжетімді болуын ұсынады, ондай ойындар балада қысым мен кедергі жасамауы керек. Бұл бұрын ойнаған таныс нәрсе болғаны жөн. Бірте-бірте ойындарды өрбітіп, қарапайымнан күрделіге көшу керек [7, Б.44].

Айта кету керек, әртүрлі ерекшеліктері бар балалар осы немесе басқа ойынды түрліше қабылдауы мүмкін. Сондықтан, сабақ барысында әр балаға жеке-жеке ыңғай жасау қажет, көмектесу, қолдау, кеңес беру, қажет болған жағдайда бірнеше рет қайталау керек.

Пайдаланылған көздердің тізімі

1. https://tengrinews.kz/kazakhstan_news/v-5-raz-vyiroslo-chislo-detey-s-autizmom-v-kazahstane-459609/
2. Аутизмі балаларға арналған арнайы дамыту бағдарламасы /Ерсарина А.К., Джангельдинова З.Б., Айтжанова Р.К.- Алматы, ТП ҰҒПО, 2020. - 169 б.
3. Сенсорные особенности детей с расстройствами аутистического спектра. Стратегии помощи. Методическое пособие / Манелис Н.Г., Никитина Ю.В., Феррой Л.М., Комарова О.П. / Под общ. ред. А.В. Хаустова, Н.Г. Манелис. М.: ФРЦ ФГБОУ ВО МГППУ, 2018. 70с.
4. Работа с родителями детей с расстройствами аутистического спектра в раннем возрасте: методическое пособие / Авт.-сост. Т.В. Кондратьева. – Самара. 2019. – 120 с.
5. Развитие основных навыков у детей с аутизмом :Эффективная методика игровых занятий с особыми детьми / Тара Делани ; пер. с англ. В. Дегтяревой ; науч. ред. С. Анисимова. — 2-е изд. — Екатеринбург : Рама Пабблишинг, 2016. — 272 с.
6. Янушко Е.А. Игры с аутичным ребенком. Установление контакта, способы взаимодействия, развитие речи, психотерапия/ практическое пособие для психологов, педагогов и родителей-2-е изд. — «Теревинф», Москва: 2016. — 273 с.
7. Денверская модель раннего вмешательства для детей с аутизмом: Как в процессе повседневного взаимодействия научить ребенка играть, общаться и учиться / Салли Дж. Роджерс, Джеральдин Доусон, Лори А. Висмара; [пер. с англ. В. Дегтяревой]. — Екатеринбург : Рама Пабблишинг, 2016. — 416 с.

ПЕДАГОГ-ПСИХОЛОГТЫҢ КӘСІБИ ҚҰЗЫРЕТТІЛІГІН ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ ШАРТТАРЫ

Айтжанова Р.М.

П.ғ.к., қауымдастырылған профессор

Академик Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды университеті

Мектепке дейінгі және педагогикалық-психологиялық дайындық кафедрасы

Қазақстан, Қарағанды қ.

rozaaitzhanova@mail.ru

Садық Г. Қ.

Магистрант

Мектепке дейінгі және педагогикалық-психологиялық дайындық кафедрасы

Қазақстан, Қарағанды қ.

sadykglm@gmail.com

Аннотация

Мақалада педагог-психологтың кәсіби құзыреттілігін қалыптастыру негізге алынып, осы тақырыпта шетелдік ғалымдардың еңбектеріне қысқаша шолу жасалынады және педагог-психологтың кәсіби құзыреттілігін қалыптастырудың шарттарын ғалымдар еңбектерінде қалай қарастырғандығы талданады. Педагог-психологтың кәсіби құзыреттілігін қалыптастыру шарттарын ашатын ғалымдардың жұмыстары біздің мақаламыз үшін маңызды болып табылады.

Кілт сөздер: құзыреттілік, кәсіби құзыреттілік, шарт, педагог-психолог.

Аннотация

В статье берется за основу формирование профессиональной компетентности педагога-психолога, дается краткий обзор работ зарубежных ученых на эту тему и анализируется, как условия формирования профессиональной компетентности педагога-психолога рассматривались в трудах ученых. Работа ученых, раскрывающих условия формирования профессиональной компетентности педагога-психолога, является важной для нашей статьи.

Ключевые слова: компетентность, профессиональная компетентность, условие, педагог-психолог.

Annotation

The article takes as a basis the formation of professional competence of a teacher-psychologist, a brief review of the works of foreign scientists on this topic and analyzes how the conditions for the formation of professional competence of a teacher-psychologist were considered in the works of scientists. The work of scientists who reveal the conditions for the formation of professional competence of a teacher-psychologist is of great importance for our article.

Keywords: competence, professional competence, condition, teacher-psychologist.

Қазіргі білім рухани дамыған, білімді тұлғаны қалыптастырудың негізгі мақсатын көздейді. Жалпы мәдениеттің негізгі құрамдас бөлігі болып табылатын білім жеке тұлғаның білім беру, рухани және мәдени қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында білім беруді таңдау еркіндігін қамтамасыз ететін тұлғаға бағытталған тәсіл негізінде құрылады. Қоғамның әлеуметтік тапсырысы және жаңа білім беру стандарттарын енгізу үздіксіз кәсіби өсуге дайын бәсекеге қабілетті, сындарлы және әлеуметтік бейімделген маман даярлауды талап етеді. Кәсіби құзыреттілік-бұл адамның кәсіби қызметті сәтті жүзеге асыруға дайындығын қамтамасыз ететін интегративті сипаттамасы. "Құзыреттілік" ұғымы үш мағынаға ие: құзыреттілік – бұл, біріншіден, әртүрлі өмірлік процестерге енгізілген тұлғаның сапасы; екіншіден, сана мен іс-әрекеттің бірлігі принципі; үшіншіден, мәдениеттің құндылығы. Шетел әдебиетінде құзыреттілік ұғымы (лат. *competentia*-құқық, сәйкестік) кез-келген қызмет саласының, өмірдің мәнін білуге және түсінуге, алған білімдері мен дағдыларын барабар пайдалану қабілетімен байланысты. Ресейлік психолог М.А. Холоднаяның құзыреттіліктің тиісті қызмет саласында тиімді шешімдер қабылдауға мүмкіндік беретін пәндік білімді ұйымдастырудың ерекше түрі екенін анықтайды.

Ресейлік психологтар А.А. Марголис және И.В. Коновалованың айтуынша, педагог-психологтың жұмысы бірқатар компоненттерді қамтитыны белгілі: диагностикалық, дамытушылық, түзету, кеңес беру, сондай-ақ кәсіби қызметтің аналитикалық, бақылау-бағалау. Бұл элементтер психологтың жұмысында әртүрлі комбинациялар мен вариацияларда ұсынылған. Бұл белгілі бір білім беру мекемесінің нақты міндеттері бар сұранысына да, психологтың жеке ерекшеліктеріне, оның жеке қасиеттеріне де байланысты. Маман қызметінің тиімділігі, оның кәсібилік деңгейіне байланысты. "Бұл жұмыс кәсіпқойлықты қажет етеді", олар адамның жеке басына мамандықтың нормативтік талаптарын білдіреді. Кәсібилік-бұл іс-әрекеттің міндеттерін орындауға жоғары дайындық, бұл дағдыларды ұтымды пайдалану негізінде физикалық және ақыл-ой шығындары аз сапалы нәтижелерге қол жеткізуге мүмкіндік береді. "Құзыреттілік" ұғымы мамандық талаптарына сәйкестік дәрежесі адамның белгілі бір еңбек функцияларын орындау қабілетіне ие болуы, өз бетінше және жауапкершілікпен әрекет етуге мүмкіндік беретін психикалық қасиеттердің үйлесімі ретінде анықталады. Құзыреттілік-бұл лауазымдық нұсқаулықпен және жауапкершілік саласымен анықталатын міндеттер шеңбері, белгілі бір өкілеттік саласы, онда маман жеке тұлғаның белгілі бір білімін, дағдыларын, кәсіби қабілеттерін және кәсіби маңызды қасиеттерін көрсетуі керек.

Педагогикалық әдістеме саласындағы қазақстандық маман Ш.Таубаева: "Құзыреттілік - ол тұлғаның оқыту мен әлеуметтену процестері барысында меңгерген білім мен тәжірибеге негізделген, оның жалпы қабілеті мен іс-әрекетке даярлығы ретінде айқындалатын, тұлғаның кіріктірілген қасиеті" - деп қарастырды.

Білім беруде кәсіби құзырлы маман иесі деп мамандығы бойынша өз пәнін жетік білетін, шығармашылығы мен дарындылығына жағдай жасай алатын, тұлғалық-ізгілік бағыттылығы жоғары, педагогикалық шеберлік пен өзінің іс-қимылын жүйелілікпен атқаруға қабілетті, оқытудың жаңа технологияларын толық меңгерген, отандық, шетелдік тәжірибелерді шығармашылықпен қолдана білетін кәсіби маман деп атаймыз.

Кәсіби шеберлікті маманның жетілуінің әртүрлі аспектілерімен байланыстыра отырып, ресейлік пс.ғ.д. профессор А.К. Маркова кәсіби құзыреттіліктің төрт түрін анықтайды:

1. Арнайы немесе белсенді кәсіби құзыреттілік жоғары кәсіби деңгейдегі қызметті игеруді сипаттайды және арнайы білімнің болуын ғана емес, сонымен қатар оларды іс жүзінде қолдана білуді де қамтиды.

2. Әлеуметтік кәсіби құзыреттілік бірлескен кәсіби қызмет пен ынтымақтастық тәсілдерін, кәсіби қоғамдастықта қабылданған кәсіби қарым-қатынас әдістерін игеруді сипаттайды.

3. Жеке кәсіби құзыреттілік өзін-өзі көрсету және өзін-өзі дамыту тәсілдерін, кәсіби деформацияға қарсы тұру құралдарын меңгеруді сипаттайды. Бұған маманның кәсіби қызметін жоспарлау, өз бетінше шешім қабылдау, мәселені көру қабілеті де кіреді.

4. Жеке кәсіби құзыреттілік өзін-өзі реттеу әдістерін меңгеруді, кәсіби өсуге дайындықты, тұрақты кәсіби мотивацияның болуын сипаттайды.

Педагог-психологтың кәсіби құзыреттілігін қалыптастыру-бұл бүкіл кәсіби жолда жалғасатын және іс жүзінде тікелей кәсіби қызметтен бұрын басталатын ұзақ процесс.

Ғалымдардың зерттеулерінде педагогикалық колледж түлектерінің кәсіби құзыреттілігін (М.М. Тұрсынова, Д.А. Хлыстунов және т.б.), педагогтардың кәсіби құзыреттілігі (А.Ю. Прокопенко, О.А. Кривко, В.Г. Яфаева және т.б.) қалыптастыруға көп көңіл бөлген.

Әр түрлі басылымдар мен ғылыми еңбектерде ұсынылған ережелерге қарап, біз қазіргі уақытта болашақ мамандардың кәсіби құзыреттілігін қалыптастыру мәселесі әртүрлі әдіснамалық тәсілдер тұрғысынан шешіледі деп айта аламыз. Біздің зерттеуіміз үшін ең үлкен қызығушылық - құзыреттілік тәсіл. Бұл тәсіл, ресейлік п.ғ.д. Е.В. Яковлев пен Н.О. Яковлеваның зерттеулерінде көрсетілгендей, шетелдік ғалымдар (Г. Клемп, Дж. Равен, Л. Спенсер, Н. Хомский, Р. Уайт, К. Шнайдер, В.И. Байденко, А.С. Белкин, Е.В. Бондаревская, Ю.В. Вардьян, А.А. Вербицкий, А.А. Деркач, Э.Ф. Зеер, И.Я. Зимняя, Н.В. Кузьмина, А.К. Маркова, А.В. Хуторская, Е.В. Яковлев және т. б.) "тұлғаның берілген құзыреттілік түрін қалыптастыру тұрғысынан педагогикалық процесті зерттеу мен сипаттауды қамтамасыз ететін зерттеудің принципті бағытын" түсіндіреді [6].

Педагог-психологтың кәсіби құзыреттілігі-бұл белсенді рөлдік (білім, білік, дағды, тәжірибе) және жеке (кәсіби маңызды қасиеттер) сипаттамалар жүйесін қамтитын күрделі психологиялық білім. Кәсіби құзыреттіліктің қалыптасуы мен дамуы тұрақты кәсіптік білім беру және практикалық қызмет процестерінде жүреді.

Педагог-психологтың кәсіби құзыреттілігі іс-әрекетте көрінеді және интеграцияланған құрылым ретінде ұсынылуы мүмкін, оның ішінде:

- адамның арнайы біліктілігі мен функционалдық сауаттылығымен, оның жеке құзыреттілігімен, әлеуметтік функционалдық сауаттылығымен ұсынылған арнайы дайындық;

- практикада психологиялық-педагогикалық қызмет технологияларын игеру және оны рефлексиялау қабілетін алу нәтижесінде қызметтегі біліктілік;

- ұйымдастырушылық-белсенділік құзыреттілігі, қызметті рефлексивті талдау нәтижелері негізінде түрлендіру қабілеті.

Кәсіби маңызды қасиеттер педагог-психологқа міндеттерді тиімді шешуге және кәсіби қызметтің динамикалық жағдайында әр түрлі деңгейдегі қиындықтар мен сенімділік мәселелерін шешуге мүмкіндік береді. Литвалық психолог, психотерапевт Р. Кочюанстың айтуынша, педагог-психологтың табысты кәсіби қызметі үшін: жеткілікті тұрақты өзін-өзі бағалау, әлемге оң көзқарас, эмоционалды тұрақтылық және өзіне деген сенімділік, сондай-ақ тұрақты мотивация, жауапкершілік, рефлексивтілік, талдау қабілеті және т.б. өте қажет. Ал психологтың қасиеттеріне сәйкес келмейтін кері сипаттамалар - интеллектінің төмендігі, эмпатияның болмауы, проблемаларын шеше алмау, шамадан тыс тежелу, ұйымдастырушылықтың төмендігі, стресске қарсылықтың нашарлығы, қамқорлыққа деген қажеттілік, жоғары мазасыздық. Бұл талаптар абсолютті, сондықтан олар жалпы нұсқаулық бола алады.

Бүгінгі таңда білім беру жүйесіне сыртқы факторлар айтарлықтай әсер етеді. Оған түбегейлі жаңа талаптар қойылады, олардың үнемі өсуі әлемдік дамудың бірқатар тенденцияларынан туындайды:

- қоғамның даму қарқынын жеделдету педагог-психологтарды тез өзгертін жағдайларда өмірге дайындауды талап етеді;

- мәдениетаралық өзара іс-қимыл ауқымын едәуір кеңейте отырып, коммуникабельділік мен толеранттылық ерекше маңызға ие болады;

- жаһандық проблемалардың пайда болуы мен өсуі жастардан оларды шешу үшін заманауи ойлауды талап етеді;

- қоғамды демократияландыру, саяси және әлеуметтік таңдау мүмкіндіктерін кеңейту азаматтардың мұндай таңдауға дайындығын қалыптастыру қажеттілігінің алдына қояды;

- экономиканың серпінді дамуы және жұмыскерлердің кәсіби біліктілігін арттыру мен қайта даярлаудың тұрақты қажеттілігін айқындайтын жұмыспен қамту саласындағы терең құрылымдық өзгерістер педагог-психологтардың оқуға деген ұмтылысы мен қабілетін қалыптастыру қажеттілігін айқындайды. Осы талаптарға сай болу үшін бұл процесс үздіксіз болуы керек. Мұның бәрі тәуелсіз, белсенді, болып жатқан өзгерістерге икемді жауап бере алады, жауапкершілікті қабылдай алады, өзінің дамуына құндылық ретінде қарайды, педагог-психолог үнемі үйренуге дайын болуы қажет. Осылайша, ең алдымен педагог-психологтың кәсіби құзыреттілігін дамытуға ерекше талаптар қойылады. Ғылыми мәселе ретінде құзыреттілік қазіргі уақытта нақты және біржақты анықтамаға ие емес және оған деген қызығушылықтың айтарлықтай даму тарихы болғанына қарамастан, толық талдау алған жоқ [7].

Педагог-психолог кәсіби құзыретті маман болуы үшін жағдай жасау қажет, яғни кәсіби құзыреттілігін қалыптастырудың шарттарын қарастырып, колледжде күнтізбесіне енгізу керек. Ол үшін алдымен шетелдік ғалымдардың еңбектеріндегі көрсетілген педагог-психологтың кәсіби құзыреттілігін қалыптастыратын шарттарына тоқталайық.

С.С. Савельева педагогтың кәсіби құзыреттілігін қалыптастыруды қарастыра отырып, өзін-өзі сәйкестендіруге және өзін-өзі тануға қабілетті тұлғаның субъективтілігіне бағдарлану; шығармашылық орта құру; рефлексиялық іс-әрекетке шақыру; білім беру процесін диалогтау сияқты оның қалыптасуының педагогикалық шарттарын анықтайды. Л.Э. Филатованың пікірінше, психолог студенттердің кәсіби қарым-қатынасында құзыреттілікті қалыптастырудың психологиялық-педагогикалық шарттары психологтың кәсіби қарым-қатынастың жаңа тиімді әдістерін игеруге мотивациялық дайындығын қамтамасыз ету, педагогикалық процестегі еңбек ынтымақтастығы, гуманитарлық ортаны жасау болып табылады [3].

Зерттеушілердің еңбектеріне тоқталып, оған өз ойымызды қоса отырып педагог-психологтың кәсіби құзыреттілігін қалыптастырудың шарттарын анықтауды жөн көрдік. Психологтардың кәсібилігін арттыру үшін жағдай жасау білім беруді жаңғырту жағдайында туындайтын жаңа шындықтарды ескере отырып, білім беру процесінің барлық қатысушыларын психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу сапасын жақсартуға мүмкіндік береді.

Педагог-психологтың кәсіби құзыреттілігін қалыптастырудың шарттары:

- Білім мазмұнын жаңаландыру;

- Оқу-әдістемелік жиынтығын жасау;

- Педагог-психологтардың шығармашылық ұжымы;

- Педагог-психологтардың шеберлік сыныптары;

- Тұрақты семинар-тренинг ұйымдастыру;

- Интерактивті курстар (педагог-психологтардың белсенді өзара әрекеттесуіне негізделген оқыту);

- Топтық жұмыс, пікірталас;

- Арнайы өз бетімен орындауға арналған тапсырмалар жүйесі

Соңғы үш жылда кәсіби құзыреттілікті қалыптастыру бойынша диссертациялық зерттеулер мен ғылыми жарияланымдардың мазмұнына жүргізілген талдау болашақ педагог-психологтардың кәсіби құзыреттілігін қалыптастыруды тікелей зерттеуге арналған зерттеулер өте аз екенін көрсетті.

Педагог-психологтардың кәсіби құзыреттілігін қалыптастырудың психологиялық-педагогикалық жағдайларын анықтауға және іске асыруға қатысты аспектілер жеткілікті зерттелмеген күйінде қалып отыр. Осылайша, осы зерттеудің өзектілігі қоғамның кәсіби құзыреттілігі бар педагог-психологтарды даярлау қажеттілігінің артуы мен зерттеудің осы аспектісінің теориялық және практикалық дамуының жеткіліксіздігі арасындағы қайшылыққа байланысты болып отыр.

Білім - қоғамды әлеуметтік, мәдени үрдіспен қамтамасыз ететін жоғары құндылық. Осы жоғары құндылық сапасын көтерудің басты шарты - педагог-психологтың кәсіби құзыреттілігін дамыту болып табылады.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

1. Аржаник М.Б. Комплексная математическая подготовка как условие повышения профессиональной компетентности будущих психологов/ Томск, 2014. - 23бт

2. Зими́на Н.А. Психологические условия оптимизации профессиональной компетентности психологов в решении поведенческих проблем детей раннего возраста <http://dlib.rsl.ru/viewer/01002646787#?page=1>.

3. Савельева С.С. Педагогические условия формирования профессиональной компетентности учителя в образовательном процессе вуза/ Воскресенск, 2012. - 217 бет
4. Ткач Д.С. Организационно-педагогические условия формирования профессиональной компетентности педагога-психолога в комплексе “сельский педагогический лицей-педагогический вуз” [Электронный ресурс]/ общая педагогика, история педагогики и образования <http://dlib.rsl.ru/viewer/01003165659#?page=1>.
5. Филатова Л.Э. Психолого-педагогические условия формирования компетентности в профессиональном общении студентов-психологов/ М., 2012. - 21 бет
6. Яковлев Е.В. Педагогическое исследование: содержание и представление результатов/ Челябинск, 2010. - 316.
7. Разуваева Т.Н. Социально-психологическая структура педагогического коллектива как субъекта инновационной деятельности/ Сургут, 2009. – 37 б.
8. Стандарты второго поколения: ФГОС: Начальное общее образование.-М., Просвещение, 2010.- 526
9. В.И.Байденко «Выявление состава компетенций выпускников ВУЗов как необходимый этап проектирования ГОС ВПО нового поколения» Методическое пособие - Москва, 2006 – 726
URL: http://fgosvo.ru/uploadfiles/Library/Baidenko/metod_2006.pdf
10. Кондаков И. М., Сухарев А. В. «Методологические основания зарубежных теорий профессионального развития» Вопросы психологии -1989
URL: <http://www.voppsy.ru/issues/1989/895/895158.htm>
11. Г.Р. Ломакина «Педагогическая компетентность и компетенция: проблемы терминологии» Москва: Буки-Веди, 2012

ӘОЖ 37.026.9

Сагимбаев А.А.

п.ғ.к., доцент Қ. Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті, Ақтөбе қ., Қазақстан

E-mail: adun_8s@mail.ru

Бодиков С.

Академик Е. Букетов атындағы Қарағанды университеті, Қарағанды қ. Қазақстан

Еркинова А.

Қ. Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университетінің магистры

E mail: yerkinova00@mail.ru

КӨРКЕМДІК ОЙЛАУ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚТЫҢ МАҢЫЗДЫ ФАКТОРЫ РЕТІНДЕ

Аннотация. Ғылыми мақалада студенттердің бейнелі идеялары мен шығармашылық ойларын қалыптастырудағы шығармашылық процестің маңызды рөлі қарастырылады.

Кілттік сөздер: шығармашылық, көркемөнер, графикалық тапсырма, үрдіс, іс-әрекет, инженерлік графика, сурет

Дамудың тарихи үрдісінде объективті әлемді танудағы тәжірибелік ұғым – шығармашылық іс-әрекеттің маңызды алғышарты екені белгілі. Әлемді түсініп қабылдай алу үшін адам тек қана, табиғаттағы заттың ерекшелігін тауып қана қоймай, сонымен қатар шынайылықты танып, жаңа ақиқатты құру үшін мүмкіндіктерді, амалдарды, оларды өзгерту тәсілдерін қарастыратыны анық.

Тәжірибелік және теориялық біліммен қатар шығармашылық білімге тартылған тәжірибеге сүйеніп, солар арқылы адамның шығармашылық ойы дамып, үнемі жанарып, отыратыны сөзсіз. Сондықтан, шығармашылық маңызды мәселелерінің бірі білімді көкейкестендіру болып табылады. Мұндағы негізгі маңыздылық адамның шығармашылық ойы мен қабілеттілігі мен икемділігі және дағдымен қатар белсенді өмірлік бағыты айқындалады.

Көркемдік білімнің басты міндетінің бірі – абстракт түрінде дараланбайтын көркемдік бейненің нақты жемісі болатын көркемдік ойды жандандыру болып табылатыны белгілі.

Өнерде объективті ақиқаттың арнайы қайтарылым формасы ретінде көркемдік бейне адамның ойлық, рухани-танымдық және тәжірибелік іс-әрекеттің нәтижесі екені анық.

Көркемдік ойлау тек қана оқып үйрену үрдісінде, оған жалғас кәсіптік іс-әрекет нәтижесінде дамыған шығармашылық іс-әрекеттің арқасында кәсіптік бола алатыны белгілі. Көркемдік бейненің